

РЕШЕНИЕ

№ 226

гр. Пловдив, 12.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Емил Люб. Митев
Членове: Радка Д. Чолакова
Антония К. Роглева

при участието на секретаря Нели Б. Богданова
като разгледа докладваното от Антония К. Роглева Въззивно търговско дело
№ 20225001000036 по описа за 2022 година

С решение № 15/29.07.2021 г., постановено по т.д. № 160/20 г., Хасковски окръжен съд ОТХВЪРЛЯ предявените от „М. С.О.П.“ ООД ЕИК: ***** и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК: ***** против „Т.-В.-Б.“ ООД ЕИК: ***** искове с правно основание чл. 44а, ал.2 от 30З вр. чл.134 от ЗЗД и чл. 327 от ТЗ за изплащане на сумата от 84 351,03 лева, произтичаща от Договор за доставка на стоки изделия от цветни и черни метали № ***/*** г, което вземане е заложено и вписано в ЦРОЗ, ведно с претендираната законна лихва като неоснователни, и ОСЪЖДА „М. С.О.П.“ ООД ЕИК: ***** и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК: ***** да заплатят на „Т.-В.-Б.“ ООД ЕИК: ***** деловодни разноски в размер на 7 661,91 лв.

С определение № 79/11.10.21 г., постановено по същото дело, е оставена без уважение молба по чл. 248 от ГПК, подадена от „М. С.О.П.“ ООД и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК: ***** , за изменение на решението в частта му разноските.

Въззивна жалба против горното решение и частна жалба против определението по чл. 248 от ГПК са подадени от „М. С.О.П.“ ООД ЕИК ***** и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК: *. Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност, необоснованост, незаконосъобразност и постановяване при нарушение на съществени процесуални правила на обжалваното решение, като се иска същото да бъде отменено изцяло и вместо него се постанови друго, с което се уважат предявените иски с произтичащите от това последици относно разноските. В частната жалба се поддържат оплаквания за незаконосъобразност на постановеното определение по чл. 248 от ГПК, като се иска същото да бъде отменено и вместо него се постанови друго, с което се уважи искането за намаляване на адвокатския хонорар, респ. се присъдят разноски в по-нисък размер. Съображения се излагат и в писмена защита, депозирана от процесуалния представител на „М. С.О.П.“ ООД. Претендира се присъждане на разноски за въззивната инстанция.

Въззиваемата страна „Т.-В.-Б.“ ООД ЕИК: ***** моли обжалваното решение като правилно и законосъобразно да бъде оставено в сила. Подробни съображения се излагат и в писмена защита, депозирана от процесуалния представител на страната адв. П. В.. Претендира разноски.

Пловдивският апелативен съд, след преценка на събраните доказателства по делото, във връзка с изложените оплаквания и възражения на страните, приема за установено следното:

Производството по т.д. № 160/20 г. на Хасковски окръжен съд е образувано след **обезсилване на решение № 38/12.04.2018 г. по т.д. №104/2016 г.**, образувано по искова молба вх. №7323/22.07.2016 г. на „М. С.О.П.“ ООД против „Т. В. Б.“ООД с решение № 86 от 18.03.2019г. по възз.т.д. №477//2018г: на Апелативен съд Пловдив и **връщане на делото на ОС Хасково за ново разглеждане** и произнасяне по предявения иск с правно основание чл. 44а, ал.2 от ЗОД вр. чл. 134 от ЗЗД и чл. 327 от ТЗ, за

заплащане на сумата 84 351,03лв. с ДДС – неизплатена цена по договор № ***/***г. за доставка на изделия от цветни и черни метали от „Н. г.“ ЕАД на ответника по фактури е №№№ ***** от 21.11.2013г. на стойност 56084,80лв. с ДДС, дебитно известие №***** от 29.11.2013г. за 323,16лв. и фактура № ***** от 29.11.2013г. за 27943,49лв. с ДДС, ведно със законна лихва, за което вземане е вписан особен залог в полза на ищеца „М. С.О.П.“ ООД.

По делото се установява следната фактическа обстановка:

Между „М. П.“ ЕООД /с правопреемник „Н. Г.“ ЕАД/ и „Т. В. Б.“ ООД е сключен договор № ***/*** г. за доставка на стоки изделия от цветни и черни метали.

Въз основа на този договор са извършени доставки и издадени 8 бр. фактури от „М. П.“ ЕООД /+ едно дебитно известие/ на обща стойност **404 171.35 лв.** Фактурите са осчетоводени и от двете дружества, като са отразени съответно в дневниците за продажби /покупки и справки-декларации по ЗДДС за съответните данъчни периоди. В счетоводството на „М. П.“ ЕООД фактурите са закрити на основание „протокол за прихващане“

Към момента на сключване на посочения договор между „М. П.“ ЕООД и МКБ „Ю.“ АД С. / с правопреемник „П. и. б.“ АД/ е налице сключена кредитна сделка от 24.06.13 г. за револвираща кредитна линия за акредитиви, за обезпечаване на вземанията по който е сключен **договор за учредяване на залог върху съвкупност от вземания от 24.06.2013 г.** По силата на чл. 1.2.1 от този договор М. П.“ ЕООД като залогодател учредява в полза на банката **особен залог върху динамична съвкупност** от всяко и всички свои настоящи и бъдещи вземания по договори с крайни клиенти, за изпълнението на които банката ще финансира конкретните доставки на метали за производство на електрозаварени тръби, в т.ч. и следните индивидуално определени вземания, *предмет на допълнително вписване*, като заложното право се разпростира и върху: вземанията на залогодателя за лихвите и неустойките по заложените вземания, ако такива са договорени /

б. „б“/, съответните обезпечителни права, учредени/предоставени в полза на залогодателя във връзка със заложените вземания, ако такива са договорени /б. „в“/, съвкупността от всички настоящи и бъдещи вземания на залогодателя за паричните суми /салда/, налични или постъпващи, в резултат от събиране или погасяване по друг начин на част или всички заложиени вземания по посочена банкова сметка /б. „г“/.

Договорът за особен залог от 24.06.2013 г. е вписан в ЦРОЗ към Министерство на правосъдието под № *****.

Към първоначалното вписване е извършено допълнително такова от **14.11.2013 г.**, като и **вписано вземането по договор за доставка № ***/** г.**, сключен между „М. П.“ ЕООД и „Т. В. Б.“ ООД – вписване № *****.

До „Т. В. Б.“ ООД е изпратено уведомление от „М. П.“ ЕООД за учредения залог, **връчено на 14.11.2013 г.**

На **02.09.2014 г.** е подписан тристранен протокол, озаглавен „**протокол за прихващане на вземания и задължения**“, между „Н. Г.“ ЕАД, „М. П.“ ЕООД и „Т. В. Б.“ ООД, с който страните констатира, че:

„М. П.“ ЕООД дължи на „Т. В. Б.“ ООД сума в общ размер на 406 606.98 лв. по конкретно описани фактури;

„Т. В. Б.“ ООД дължи на „Н. Г.“ ЕАД обща сума в размер на **404 171.35 лв.** по конкретно описани фактури, включително и ф. № *****/21.11.13 г. на стойност 56 084.80 лв., дебитно известие № *****/29.11.13 г. на стойност 323.16 лв. с ДДС, издадено към ф. *****/21.11.13 и ф. № *****/29.11.13 г. на стойност 27 943.49 лв. с ДДС. Описаните фактури изцяло съвпадат по данни с тези, описани от вещото лице в приетото заключение на ССЧЕ като издадени въз основа на договор № ***/** г. за доставка на стоки изделия от цветни и черни метали, сключен между „Т. В. Б.“ ООД и „М. П.“ ЕООД с правопреемник „Н. Г.“ ЕАД.

Страните са се споразумели „да бъде направено прихващане в

размер на 404 171.35 лв., при което:

„М. П.“ ЕООД остава със задължение в размер на 2 435.63 лв. към „Т. В. Б.“ ООД;

„Т. В. Б.“ ООД остава без задължение към „Н. Г.“ ЕАД от протокола

„М. П.“ ЕООД остава със задължение в размер на **404 171.35 лв. от настоящия протокол към „Н. Г.“ ЕАД.**

На **17.12.2015 г.** между „П**“ АД /правоприемник на МКБ „Ю.“АД/ като цедент и „М. С.О.П.“ ООД като цесионер е сключен **договор за продажба на вземане /цесия/** с предмет: вземания в размер на 180 000 евро, произтичащи от договора за револвираща кредитна линия за банкови гаранции и акредитиви от 24.06.2013г., сключен между МКБ Ю.“АД С. и „М. П.“ ЕООД, ведно с всички учредени обезпечения, включително и по договора за учредяване на особен залог върху съвкупност от вземания от 24.06.2013 г.

Уведомление за извършената цесия и смяната на зложния кредитор са изпратени на 5.1.16 г. от П** АД и връчени съответно:

на „М. П.“ ЕООД на 07.01.2016 г.

на „Н. Г.“ ЕАД на 08.01.2016 г.,

видно от приложените уведомления – л. 164, 165 от т.д. № 104/2016 на ОС Хасково.

Промяната на зложния кредитор е **вписана в ЦРОЗ на 22.01.2016 г.**

На **18.02.2016 г.** е вписано **пристъпване към изпълнение** от страна на новия зложен кредитор „М. С.О.П.“ ООД по отношение на зложеното вземане на „Н. т.“ ЕАД от „Т. В. Б.“ ООД по силата на сключения между тях Договор № ***/*** г. за доставка на стоки изделия от цветни и черни метали“.

На **15.03.2016г.** е връчено уведомление до „Т. В. Б.“ ООД от „М. С.О.П.“ ООД да заплати дължимите на „Н. т.“ ЕАД задължения, произхождащи от Договор № ***/***г. в общ размер на 404 171.35 лв.

От страна на „Т. В. Б.“ ООД е направено оспорване на дължимостта на суми към „Н. Г.“ ЕАД по цитирания договор за доставка, респ. оспорена е активната легитимация на „М. С.О.П.“ ЕООД да предявява претенции като заложен кредитор, на първо място, поради липса на съобщаване на цесията на залогодателя „Н. Г.“ ЕАД и зложния длъжник „Т. В. Б.“ ООД, както и поради погасяване на задължението на „Т. В. Б.“ ООД към „Н. Г.“ ЕАД по силата на подписаното тристранно споразумение от 2.9.14 г.

Именно върху последния въпрос – дали със сключеното споразумение от 2.9.14 г. е валидно погасено задължението на Т. В. Б.“ ООД спрямо „Н. Г.“ ЕАД в общ размер на 404 171.35 лв., включително за сумата 84 351,03 лв. – предмет на настоящето производство, респ. дали това споразумение е противопоставимо на зложния кредитор, е концентриран основният спор по настоящето въззивно дело.

Във въззивната жалба се излагат доводи, че с тристранното споразумение от 2.9.14 г. не се извършва прихващане по смисъла на чл. 103 от ЗЗД, а по същество представлява заместване в дълг по смисъла на чл. 102 от ЗЗД. Тези доводи се споделят от настоящия въззивен състав. Съгласно чл. 103 от ЗЗД, когато две лица си дължат взаимно пари или еднородни и заместими вещи, всяко едно от тях, ако вземането му е изискуемо и ликвидно, може да го прихване срещу задължението си. Т.е. при фигурата на прихващане следва да са налице насрещни задължения между две лица. Коментираният протокол от 2.9.14 г. не съдържа волеизявления за прихващане на насрещни задължения и няма характеристиките по чл. 103 от ЗЗД. За определяне на правната същност на постигнатата договореност следва да се изходи от обективизираните волеизявления на страните, които водят до извод, че в случая се касае за правната фигура „**заместване в дълг**“, регламентирана в **чл. 102, ал.1 от ЗЗД**, според който *трето лице може да замести длъжника само с изрично съгласие на кредитора; заместеният длъжник се освобождава от отговорност към кредитора*. В случая е налице изрично съгласие на кредитора по смисъла на чл. 102, ал.1 от ЗЗД –

кредиторът по вземането е жалбоподателят „Н. Г.“ ЕАД, което дружество е страна по споразумението и е изразило съгласие за заместването в дълга на „Т. В. Б.“ ООД от страна на „М. П.“ ЕООД.

Съгласно протокола „М. П.“ ЕООД, което е дължало на „Т. В. Б.“ ООД сума в общ размер на 406 606.98 лв. **е поело задължението на „Т. В. Б.“ ООД към „Н. Г.“ ЕАД в размер на 404 171.35 лв.**, като е останало със задължение към „Т. В. Б.“ ООД от 2 435.63 лв., респ. „Т. В. Б.“ ООД е оставало без задължение към „Н. Г.“ ЕАД по фактурите, описани в протокола.

В случая няма насрещни задължения, които да са предмет на прихващане. Задълженията са:

- на „М. П.“ ЕООД към „Т. В. Б.“ ЕООД, като „Т. В. Б.“ ЕООД няма насрещни задължения към „М. П.“ ЕООД/;

- на „Т. В. Б.“ ЕООД към „Н. Г.“ ЕАД, като „Н. Г.“ АД няма насрещно задължение към „Т. В. Б.“ ЕООД.

При това положение доводите във въззивната жалба по отношение ликвидността на задълженията на „М. П.“ ЕООД към „Т. В. Б.“ ЕООД са изцяло ирелевантни към спора. Ликвидността на задълженията следва да се коментира, ако се преценява валидността на направено прихващане, но доколкото в случая въобще за прихващане по смисъла на чл. 103 от ЗЗД не може да се говори, този въпрос е неотносим и стои изцяло извън предмета на конкретния спор по делото.

В тази връзка, на първо място, следва да се отговори на въпроса дали в случая се касае за особен залог върху съвкупност по смисъла на чл. 20 от ЗОЗ или за особен залог върху вземание по чл. 17 от ЗОЗ. Въззиваемата страна „Т. В. Б.“ ООД поддържа становище, че се касае за залог върху съвкупност, като към момента на сключване на тристранното споразумение не е било налице вписване по чл. 33, ал.1 от ЗОЗ, респ. залогът не е бил преминал върху вземанията по договора за доставка ***/***Г. съгласно чл. 20, ал.2 от ЗОЗ, при което не е имало нормативна пречка залогодателят да се разпорежда със заложеното имущество. Жалбоподателите се позовават на извършеното допълнително вписване № ***** на вземането по посочения договор.

За отговор на спорните въпроси по делото следва да се изходи от релевантната нормативна уредба по ЗОЗ **в редакцията му преди изменението на закона с ЗИДЗОЗ /ДВ, бр. 105 от 2016 г., в сила от 30.12.2016 г./** В случая всички действия – сключване на договора, вписвания, тристранно споразумение и т.н. до вписване на пристъпване към изпълнение – са се осъществили преди влизане в сила на посоченото изменение на ЗОЗ, в сила от 30.12.2016 г. При това положение за процесния казус е относима уредбата на особените залози преди това изменение. Със същото е въведено конститутивното действие на вписването на договора за особен залог, с което вписването става елемент от фактическия състав на учредяването на залога – условие, без което не могат да възникнат определения от закона правни последици. До този момент вписването в ЦРОЗ има само оповестително действие.

Съгласно чл. 2 от ЗОЗ „**ФОРМА НА ДОГОВОРА**“ договорът за залог се сключва в писмена форма. Тази форма е такава за действителност на договора. Представеният писмен договор между банката и залогодателя „М. П.“ ЕООД е за учредяване на залог върху динамична **съвкупност** от съществуващи и бъдещи вземания, като предметът на договора е описан в чл. 1.2.1, в който се сочи и че същият обхваща „и следните индивидуално определени вземания: *предмет на допълнително вписване*“. В самия договор липсва конкретизация на индивидуално определени вземания, такива не се сочат нито в текста на чл. 1.2 от договора „Предмет на договора“, нито в приложение към договора /в чл.1.4 от договора изрично е посочено, че няма приложения към същия./

Впоследствие обаче е реализирано допълнително вписване ********* в ЦРОЗ, което е по подадено заявление от „М. П.“ ЕООД с изричното съгласие на банката, за изменение на вписването в графа 7 „заложено имущество“, с вписване на **вземане по договор за доставка № ***/** г., сключен между залогодателя и „Т. В. Б.“ ООД, както и всички последващи го анекси.** Заявлението за вписване е приобщено към доказателствения материал по делото /л. 479 от т.д. № 104/16 г. на ОС Хасково, носи подписи и на двете страни по договора, като по същество обективира писмено съгласие залогът да се насочи към конкретизирания

елемент от съвкупността. Налице е изискуемата от чл. 2 от ЗОЗ писмена форма и съгласие и на двете страни по правоотношението, с което индивидуализираното по този начин вземане е отделено от съвкупността и е станало самостоятелен обект на особен залог по смисъла на чл. 17 от ЗОЗ. Постигнатата договореност е обективизирана в подаденото заявление, а осъщественото вписване има оповестителен ефект спрямо третите лица.

С оглед посоченото съдът приема, че в крайна сметка върху индивидуално определените вземания на „М. П.“ ЕООД срещу „Т. В. Б.“ ООД по процесния договор за доставка ***/** г. тежи особен залог върху вземане, а не такова върху съвкупност. При това положение нормата на чл. 20, ал.2 от ЗОЗ, според която залогът върху съвкупността преминава върху нейните елементи към момента на получаване на съобщението по чл. 33, ал.1 от ЗОЗ, в случая е неприложима.

Моментът на получаване на съобщението по чл. 33, ал.1 от ЗОЗ обаче е регламентиран като краен срок, до който залогодателят събира заложеното вземане и неговите плодове – чл. 17, ал.3 от ЗОЗ /редакция преди изменението ДВ, бр. 105/2016 г./. Т.е. и в хипотезата на заложено конкретно индивидуализирано вземане, до получаване на съобщение по чл. 33, ал.1 от ЗОЗ, залогодателят може валидно да приеме плащане от своя длъжник, с което вземането, предмет на особения залог ще бъде погасено, респ. това плащане ще има погасителен ефект и спрямо зложния кредитор, без да се изисква негово съгласие за това. Извършването на такова плащане погасява валидно задължението на длъжника по заложеното вземане. По аргумент от това правило следва извод, че може да се извърши погасяване на задължението на длъжника по заложеното вземане и чрез други способи, предвидени в закона, напр. прихващане, както и заместване в дълг по смисъла на чл. 102 от ЗЗД, каквато е хипотезата по коментираното споразумение от 2.9.14 г. С последното длъжникът „Т. В. Б.“ ООД се е освободило от задължението спрямо кредитора си „Н. Г.“ ЕАД, тъй като заместен в това задължение от друго лице, с изричното съгласие на кредитора.

Следва да се посочи, че изрична забрана на залогодателя да се разпорежда, както и повторно да залага заложеното вземане без съгласие на зложния кредитор е въведена с изменението на закона, публ. ДВ, бр.

105/2016 г. – чл. 17, ал.3 /нова/. Такава забрана не е била налице по действащата нормативна уредба до този момент, което се потвърждава и от мотивите към законопроекта на ЗИДЗОЗ /ДВ, бр. 105 от 2016 г. /. В същите изрично се чете, че новата редакция на чл. 17, ал.3 от ЗОЗ се предлага, тъй като залогът на вземане е най-рисковото обезпечение за кредитора със залог по ЗОЗ, *защото докато кредиторът пристъпи към изпълнение, залогодателят може да се разпорежи с вземането*. Т.е. промяната на закона е предприета именно за да се лиши залогодателя от възможността да се разпорежи със заложеното вземане, като по този начин се гарантират правата на заложния кредитор, в какъвто смисъл са и мотивите към законопроекта.

Следва да се отбележи, че в случая с тристранното споразумение от 2.9.14 г. залогодателят „Н. Г.“ АД не се е лишил от вземането си в размер на 404 171.35 лв., а само се е съгласил длъжникът „Т. В. Б.“ ЕООД да бъде заместен от друго лице – „М. П.“ ЕООД. Така осъществено заместване в дълг може да се квалифицирано като разпореждане с вземането по отношение на заложния кредитор, тъй като се касае за промяна на един от съществени елементи на заложеното вземане – лицето, което е длъжник. Но това разпореждане не е било забранено от закона към момента на сключване на споразумението съобразно регламентацията на чл. 17 от ЗОЗ.

Предвид посоченото са неоснователни доводите за недействителност на тристранното споразумение поради противоречие му със закона поради сключването му без съгласие на заложния кредитор, включително и в светлината на общата разпоредба на чл. 8, ал.4 от ЗОЗ. Последната изисква съгласие на заложния кредитор за разпореждане със заложеното имущество, когато се касае за сделки с безналични ценни книжа и сделки извън кръга на обикновената дейност по занятие на залогодателя. Залогодателят в случая е търговец, а сключеното споразумение от 2.9.14 г. касае уреждане на негови задължения към Н. Г. ЕАД и задължения към него на друго търговско дружество „М. П.“ ЕООД по описани фактури. Сделката представлява част от обикновената търговска дейност на залогодателя, тъй с нея се уреждат парични отношения между търговци, което е присъщо на

всяка търговска дейност. „М. П.“ ЕООД е поело задължението към „Н. Г.“ ЕАД, тъй като дружеството е имало задължение в същия размер към „Т. В. Б.“ ООД, респ. последното дружество се е освободило от задължението си спрямо „Н. Г.“ ЕАД по смисъла на чл. 102 от ЗЗД, което е било допустимо и съобразно регламентацията по чл. 17, ал.3 от ЗОЗ.

В съответствие с посоченото се споделят крайните изводи на първоинстанционния съд, че за сключването на споразумението от 2.9.14 г. законът /в релевантната му редакция/ не е изисквал съгласие на заложния кредитор, поради което не е налице основание да се приеме, че сключеното споразумение е недействително, респ. не може да му се противопостави.

Не могат да се обосноват други изводи от разпоредбите на чл. 26, ал.2, т.3 и чл. 9, ал.3, т.3 от ПУДЦРОЗ, на които се позовават жалбоподателите.

Първо, тези разпоредби не могат да се отнесат към заместването в дълг по споразумението от 2.9.14 г. Според чл. 26, ал.2 от ЗОЗ на вписване подлежат прехвърлянето на обезпеченото вземане /т.1/, встъпването в обезпеченото вземане /т.2/, подновяването и заместването в задължението /т.3/. В случая обезпеченото вземане е вземането на банката против „М. П.“ ЕООД с правоприменик „Н. Г.“ АД, респ. задължението, визирано в чл. 26, ал.2, т.3 от ЗОЗ е задължението на „М. П.“ ЕООД спрямо банката по сключения договор за револвираща кредитна линия. По отношение на това задължение/обезпечено вземане няма осъществено заместване в дълг, което да подлежи на вписване по смисъла на чл. 26, ал.2, т.3 от ЗОЗ. Същото се отнася и за чл. 9, ал.3, т.3 от ПУДЦРОЗ – текстът касае длъжника по обезпеченото вземане, който не е променен и продължава да бъде „Н. Г.“ ЕАД. Второ, вписването е вторично и има само оповестително действие, т.е. от цитираните разпоредби на чл. 26, ал.2 от ЗОЗ и чл. 9, ал.3 и 4 от ПУДЦРОЗ, включително и тези за „други промени по вписаните обстоятелства“, не може да се извеждат изводи за това необходимо ли е съгласие на заложния кредитор в конкретната хипотеза, а меродавни за това са вече коментираните по-горе правни норми.

Не се споделят оплакванията във въззивната жалба за произнасяне на първоинстанционния съд в противоречие с нормата на чл. 181 от ГПК, регламентираща достоверната дата на частен документ по отношение на трети лица.

Жалбоподателят „Н. Г.“ ЕАД е страна по тристранното споразумение от 2.9.14 г., не се явява трето лице по смисъла на чл. 181 от ГПК и не може да се позовава на тази норма по отношение достоверността на датата на документа.

От страна на „М. С.О.П.“ ООД в хода и на двете първоинстанционни производства не са направени възражения по отношение достоверната дата на документа. Същият е коментиран още в първоначалната искова молба от 22.07.2016 г., в която са изложени доводи относно правната същност на постигната сделка и нейната действителност, но не е направено оспорване на достоверността на датата на документа съгласно чл. 181 от ГПК. Такова оспорване не е направено и в допълнителната искова молба. При това положение тези доводи са преклудирани и е недопустимо да бъдат разглеждани за първи път от въззивната инстанция. Съдът няма задължение служебно да следи за достоверността на датата на документа по смисъла на чл. 181 от ГПК, след като такъв спор не е бил повдигнат от заинтересованата страна; при липса на такива възражения няма и задължения да дава указания на страната, която черпи права от документа, че носи доказателствената тежест да установи достоверността на датата, като установи обстоятелства от кръга на посочените в тази правна норма.

Неоснователни са доводите във въззивната жалба относно „материалната доказателствена сила“ на документа. В случая не се касае за свидетелстващ документ, а за диспозитивен такъв, който не се ползва с материална доказателствена сила. Доказателствената стойност на документа следва да се преценява съобразно чл. 180 от ГПК, според който *частни документи, подписани от лицата, които са ги издали, съставляват доказателство, че изявленията, които се съдържат в тях, са направени от тези лица*. В случая подписите на лицата, подписали споразумението от името на участващите дружества, не са оспорени, респ. не е провеждано производство по реда на чл. 193 от ГПК. При това положение няма основание документът да бъде изключен от доказателствения материал по делото, а

съобразно цитирания чл. 180 от ГПК същият представлява доказателство, че обективизираните в него изявления са направени от лицата, които са го подписали. Доколкото достоверността на датата не е била оспорена от ищеца „М. С.О.П.“ ООД, няма основание за дата на неговото съставяне по отношение на това лице да се приеме друга дата, различна от посочената в самия документ.

Мотивиран от горното настоящият съдебен състав намира, че следва да бъде потвърдено обжалваното решение, с което е отхвърлен искът по чл. 44а, ал.2 от ЗОД вр. чл. 134 от ЗЗД и чл. 327 от ТЗ за заплащане на сумата 84 351,03лв. с ДДС – неизплатена цена по договор № ***/***/г. за доставка на изделия от цветни и черни метали от „Н. г.“ ЕАД на ответника „Т. В. Б.“ ООД по фактури №№ ***** от 1.11.2013г. на стойност 56084,80лв. с ДДС, дебитно известие №***** от 29.11.2013г. за 323,16лв. и фактура № ***** от 29.11.2013г. за 27943,49лв. с ДДС, ведно със законна лихва, за което вземане е вписан особен залог в полза на ищеца „М. С.О.П.“ ООД.

Съдът е сезиран и с **частна жалба**, подадена от „М. С.О.П.“ ООД ЕИК ***** и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК ***** против определение № 79/11.10.2021 г., с което е оставена без уважение молбата на тези страни по чл. 248 от ГПК за изменение на постановеното решение № 15/29.07.21 г. в частта му за разноските, които са осъдени да заплатят на „Т. В. Б.“ ООД в размер на 7 661.91 лв. Излагат се доводи, че размерът на дължимите разноски е неправилно определен, като липсват мотиви за начина на изчисляването им, като не е ясно дали е изпълнено указанието на ПАС по решение № 86/11.03.2019 г., че при новото разглеждане на делото следва да се реши и въпроса за разноските за въззивната инстанция с оглед крайния изход на спора. Оспорва се дължимостта на разноски за адвокатско възнаграждение, тъй като липсвали доказателства същото да е реално изплатено, както и че не неоснователно не е уважено направеното възражение за прекомерност.

Формулирано е искане за изменение на решението в частта му за разноските, като същите да бъдат намалени с редуциране на присъдения адвокатски хонорар до размера на минимално определения по Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Постъпил е отговор от „Т. В. Б.“ ООД, с който изцяло се оспорва частната жалба и се иска обжалваното определение да бъде потвърдено.

С обжалваното решение са присъдени разноси в полза на „Т. В. Б.“ ООД в размер на 7 661.91 лв. съобразно представения списък на разноси от страната, който размер включва:

3 672 лв. – разноси по т.д. № 104/16 г. на ОС Хасково

3 689.91 лв. – разноси по т.д. № 477/18 г. на ПАС

300 лв. – депозит за ССЧЕ при повторното разглеждане на делото.

Първоинстанционният съд се е позовал на представения списък по чл. 80 от ГПК от „Т. В. Б.“ ООД, който включва разноските, направени и при първото разглеждане на делото от първа инстанция, и при въззивното разглеждане от ПАС. В този смисъл са неоснователни оплакванията в частната жалба, че не е ясно дали присъдените разноси включват и тези, направени пред въззивната инстанция.

По отношение разноските по т.д. № 104/16 г. на ОС Хасково е бил представен списък на разноските и приложения към него – л. 589 - 594 от делото/. Сумата 3 672 лв. включва 3060 лв. адвокатски хонорар без ДДС + 612 лв. ДДС. Представен е договор за правна помощ, с който е договорено възнаграждение от 3 672 лв. без ДДС, както и фактура за 3672 лв. – възнаграждение с ДДС, както и вносна бележка за изплащане на сумата 3672 лв. в брой.

Сумата 3 689.91 лв. – разноси пред въззивната инстанция представлява претендирано адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие, приложен на л. 97 от т.д. № 477/18 г. на ПАС. В същия изрично е отразено, че сумата е платена в брой.

Сумата 300 лв. е платена като депозит за назначената ССЧЕ

при повторното разглеждане на делото – вносна бележка, приложена на л. 111 от т.д. № 160/20 г. на ОС Хасково, като депозитът е изплатен на вещото лице по приетото заключение в открито съдебно заседание на 14.06.21 г.

С оглед така установеното ПАС намира за неоснователни доводите, че липсват доказателства за реалното изплащане на претендираните суми за разноски за адвокатски възнаграждения. По отношение на възнаграждението за първоинстанционното разглеждане на делото по т.д. № 104/16 г. на ХОС е представена вносна бележка за плащане; по отношение на адвокатския хонорар за въззивната инстанция плащането в брой на сумата изрично е отразено в представения договор за правна помощ.

Съобразно размера на защитавания материален интерес – 84 351.03 лв., минималният размер на адвокатското възнаграждение следва да се определи по правилото на чл. 7, ал.2, т.4 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения – 830 лв. + 3 % за горницата над 10 000 лв., което правило е съществувало в същия си вид и към датата на сключване на първия договор за правна помощ от 18.08.16 г., и към датата на втория договор, представен пред въззивната инстанция.

Изчислено по посоченото правило, минималният размер на дължимия адвокатски хонорар възлиза на **3060 лв.** /830 лв. + 3 % от 74 351.03 лв./. Точно толкова е уговореното адвокатско възнаграждение по договора за правна помощ с Адвокатско дружество „С., Т., Х. и С.“, което е издало данъчно фактура с включен ДДС в размер на 612 лв. Т.е. уговореното възнаграждение напълно кореспондира с минималния размер по цитираната Наредба, като начисленият ДДС не е част от този размер, а е фискално задължение спрямо държавата в законовоопределения си размер от 20 %.

Възнаграждението за въззивната инстанция в размер на 3689.91 лв. е в полза на адв. Д. Д.. В случая няма данни същият да включва ДДС, при което възнаграждението е по-високо от минималния размер с 629.91 лв.

Съгласно чл. 78, ал.5 от ГПК, ако заплатеното адвокатско възнаграждение е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в

тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от ЗАдв.

В случая съдът намира, че няма основание за намаляване на разноските в частта им за платеното адвокатско възнаграждение за първото разглеждане на делото пред въззивна инстанция предвид действителната правна и фактическа сложност на производството. Налице е превишение с около 20 % спрямо минималния размер по Наредба № 1, което обаче кореспондира със сложността на производството.

Изложеното мотивира съда да приеме, че частната жалба е изцяло неоснователна и обжалваното определение следва да бъде потвърдено.

За разноските пред настоящата инстанция:

С оглед изхода на делото в полза на въззиваемата страна се дължат направените пред въззивната инстанция разноски, за присъждането на каквито е направено искане в отговора на въззивната жалба, както и в отговора на частната жалба.

Списък с разноски от „Т. В. Б.“ ООД не е представен. Не са налице и доказателства за направени разноски пред въззивната инстанция, поради което такива не се присъждат.

Ето защо съставът на ПАС

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 15/29.07.2021 г., постановено по т.д. № 160/20 г. на Хасковски окръжен съд, с което се ОТХВЪРЛЯТ предявените от „М. С.О.П.“ ООД ЕИК ***** и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК ***** против „Т.-В.-Б.“ ООД ЕИК ***** искове с правно основание чл. 44а, ал.2 от 30З в.р. чл.134 от ЗЗД и чл. 327 от ТЗ за изплащане на сумата от 84 351,03 лева, произтичаща от Договор за доставка на стоки изделия от цветни и черни метали № ***/*** г, което вземане е заложено и вписано в ЦРОЗ, ведно с претендираната законна лихва като неоснователни.

ОСТАВЯ В СИЛА определение 79/11.10.21 г., постановено по т.д. № 160/20 г. на Хасковски окръжен съд, с което е оставена без уважение молба по чл. 248 от ГПК, подадена от „М. С.О.П.“ ООД и „Н. Г.“ ЕАД ЕИК ***** за изменение на решение № 15/29.07.2021 г., постановено по същото дело, в частта му разноските.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____